

Posudek na diplomovou práci:

Barbora Kraftová, Děti afrických imigrantů v Portugalsku. Strategie konstruování identity.

Praha, ÚE FF UK 2009, 78 s.

Barboru Kraftovou inspiroval k výběru závažného tématu opakovaný pobyt v Portugalsku, kde zejména zapojení do dobrovolnické činnosti nevládní organizace *Solidariedade Imigrante* a poznání života v imigrantských ghettech v ní povzbudilo zájem o problematiku imigrantů v Evropě, konkrétně dětských imigrantů v Portugalsku. Autorka správně uvádí, že imigrantská problematika se vyskytuje v mnoha státech Evropy a dá se očekávat, se bude vyskytovat v budoucnu i u nás.

Zvolené téma bylo umožněno díky opakovanému dlouhodobému pobytu diplomantky v Portugalsku ve školním roce 2005/2006 a 2007/2008, jazykovým znalostem, odhodlání provádět v tomto terénu etnologický výzkum i dobré teoretické průpravě.

Studie má přehlednou a jasnou strukturu: směřuje od teoreticko-metodologických otázek (kvalitní rozbor pojmu identita), po přehled imigračních proudů do Portugalska, vrcholí prezentací výzkumu mezi respondenty, a interpretací zjištěných dat.

V krátkých ale obsahově hutných podkapitolách jsou shrnuty imigrační proudy do Portugalska a podána jejich charakteristika podle zemí původu, vnitřní skladby a cílových imigračních lokalit, zhodnocena je imigrační politika státu a politika udílení státního občanství.

Vlastní výzkum je uveden kapitolou *Děti imigrantů – na rozhraní kultur*. Podporu zasluhuje terminologická otázka, totiž odmítnutí zavádějícího termínu „imigranti druhé generace“ a příklon k termínu děti imigrantů. Následuje nástin nejvýznamnějších integračních problémů této skupiny: špatná sociální situace vlastní rodiny, problémy se získáváním občanství, reziduální specifika (život v ghettech), ostrakizování v médiích. V přiměřených proporcích prezentované rozhovory s respondenty jsou vystižně glosovány vlastním postojem a dobře splňují cíl, s nímž jsou uvedeny, autentizovat a oživovat výklad na základě postojů aktérů děje.

Poté následuje pokus kategorizace konstrukcí identifikací u zkoumaných respondentů, přičemž se vyčleňují tři základní typy: identifikace se zemí původu rodičů, identifikace s Portugalskem, a identifikace smíšená nazývána také hybridní nebo také nová identita. Její umělecká podoba je ilustrována na textech rapové hudby, která v Portugalsku žije od přelomu 80. a 90. let. Podtrhuji, že autorka texty přeložila z portugalštiny velmi dovedně, snad až mistrně.

Pokus je velmi zdařilý, autorka si je vědoma že příslušnost respondenta do té či oné skupiny může být proměnlivá, protože jedná se o kategorizaci postojů, které jsou proměnlivé v čase i podle životních okolností a podmínek. Zároveň se zkoumají příčiny zařazení k určitému typu.

Práci doplňují fotografie z ghetta imigrantů. A k těm směřuje jediná výtka školitele, totiž chybí odkazy, z čeho jsou fotografie převzaty.

Diplomová práce Barbory Kraftové je po obsahové i formální stránce velmi kvalitní. Autorka vyniká schopností jasného, stručného a věcného vyjadřování, přičemž neopomíná nic podstatné. Literaturu k tématu, terénní výzkum i jeho vyhodnocení zvládla výborně a proto také navrhuji hodnotit diplomovou práci známkou výborně.

V Praze 16. května 2009

Jan Pargač, školitel

